

SZILASI LÁSZLÓ

[I. Barták Gábor]

(RÉSZLET)

A háta mögött úgy hívták, hogy Sertés. Tudott róla, nem törődött vele, talán még büszke is volt rá, hogy ennyire félnek tőle. Amúgy pedig valóban nagydarab, kövér ember volt, tokával, tarkóhurkákkal, erős arcszőrzettel, ahogyan a disznó meg a korrupt városi politikus a nagykönyvben meg van írva, ugyanakkor valahogyan mégis elegáns, egyben praktikus benyomást keltett, mint egy amerikai *utilityvehicle* a szörfösök tengerpartján: hátul plató, elöl sportkocsi. Valaha volt felesége, családja, de már régóta egyedül élt az Oroszlános kútra néző lakásában.

Hiányos szeretetreméltóságú ember volt, ezt ő is tudta magáról, de éppúgy nem érdekelte. Megoldandó problémának látta, mint szinte minden mást. Nemes függetlenségének és gőgös, győztes elszigeteltségének zászlaja az anyjától kapott lakása volt, meg egy bőr irattáska, amit a nagyapjától örökölt. Felkelt, behúzta maga után az ajtót, leszuszogott a lépcsőn, majd besétált a táskájával a Városházára. Este hazaszuszogott, megvacsorázott, aztán, úgy képzelem, pornót nézett és pálinkázott, amíg csak bele nem zuhant újra az ágyba. Magányos, rossz élete volt, mert nem volt kiért élnie, és az talán tényleg bántotta, hogy hiába a pénze meg a hatalma, a nők mégsem szeretik. Kurvákhöz járt, néha meg felvitt vagy felhozott magához egy-egy jobb képű lányt az utcáról, és azoknak fizetett.

Akik jártak nála a lakásában, azt mesélték, hogy minden kemény körülötte. Fém, kő, hideg üvegek. Aljas és otromba voltát első látásra ugyanakkor eltakarta az a rengeteg pénze, akár a genfiékét az övék, és bevezetesképpen mindig nagyon kedves is volt. Fürdést javasolt, fogmosást, roppant alapos testüregi tisztálkodást. Néha manikűröst, pedikűröst is hozatott, egyszer-egyszer még fodrászt, kozmetikust is. És aztán a vacsora.

A Sertés nagyon jól tudott főzni. Volt hozzá érzéke, képezte magát rendesen, konyhatechnológiában pedig verhetetlen volt az amatőrök között: ha lettek volna barátai, a csodájára járnak a konyhája gépeinek. Acélszögszerű, hideg juhfarkakat itatott étvágygerjesztőnek, és pici zöldeket adott fel előételnek, különös színű, könnyű öntetekkel. De aztán azonnal jött egy nagyon durva vadhús, szarvas vagy disznó, váratlan körettel, bonyolult salátával, és több féle nagy, újhordós vörösborral. Általában volt még valamiféle pasta is, kicsi adag, szarvasgombával, nyugtatónak, rozéval, a végén pedig egy rafinált, lebegőre habosított, mascarpone-alapú, kesernyés krém, jéghidegen, rengeteg sunyi alkohollal, amihez viszont már grappát

kellett inni. Kemény sajtok, nagy szemű szőlő, friss füge, édes borok Tokajból, meg némi nyers ananász, erdélyi borsmentával. És a legvégén egy már-már a savanyúságig keserű, sűrű, tűzforró ristretto. Meg természetesen egy jó pohár calvados.

Félhomály. Az asztalon gyertya. A lemezejátszón Schumann-dalok. Az ablakon túl a belváros exkluzív fényei. Lett volna halk beszélgetés is, de a férfit lefoglalták a gondolatai, gyakorta a legegyszerűbb szavak előtt tartott, őőő, szünetet. Berúgtak a nők, kívánták a Sertést, pedig még hozzájuk se ért. Végigszívta egyedül a vastag szivarját. Elnyomta, akárha meg akarná ölni, egy finoman erezett, malomkeréknyi márványhamutartóban. Csak aztán javasolta rekedten, hogy akkor talán, őőő, lassan lassan neki.

És akkor kiböfönt belőle a szexuális formájú, keserű embergyűlölet, mint zenélő kagylóból a rothadás bűze. Bedugta a farkát a megvásárolt nőbe, végzett vele szűk egy perc alatt, aztán rövid úton kihajította a lakásból. *Eltakarodj innen, büdös ribanc, nem szeretsz te engem, többé meg ne lássalak.* Akik nem rohantak azonnal el, még hallhatták, ahogy ez az erős, panasztalan férfi, az ajtó túloldalán lassan és halkán belesírja magát egy újabb álomtalan éjszakába. Fájdalmának hangjai visszataszítóak voltak, mint kolosztómás zacskó egy nagyon fiatal emberen. Soha, senki nem ment hozzá vissza másodszor.

Lehetett akkoriban, mondjuk, ötvenöt. Fogyott az ereje, energiája, kezdte lassan elhagyni a teste, hiába volt olyan nagy, és ő nem akart ezzel megbékélni, ezzel azért nem. Kezdett odafigyelni az étkezésére, futni járt, meg gyúrni, egy idő után, mindenki nagy csodálkozására, nem illett ez az ő fényes, hatékony elszigeteltségébe, még az egyik városházi focicsapatba is bekönyörögte magát. És hát a fejébe vette, hogy igenis, meg fogja ő az igaz szerelmet találni újra, nem hagyja magát. Vele aztán nem fog kicsellózni az élet, nem fog ő egyedül megrohadni a Klauzál téren. Kereste, szisztematikusan, az igazit.

Nem gondolt ő házasságra. Azt ismerte, és közönséges, ordenaré dolognak tartotta. *Megkúrod, alszol, felkelsz, fingsz, aztán mehetsz dolgozni. Dehogy szeretem jobban, mint a saját testemet. És még a pénzem is akarja. Én meg nőket akarok. Mert ő már nem az. Elveszed, eltelik egy szűk év, és már nem az. Másszál ki belőle, amint lehet. Vagy bele se menj.* Ilyenekkel traktálta vasárnap esténként, korszó Kozelek között a Hollywood Planetben a régi haverokat. S azok csodálkozva látták, hogy nézd már, ez hihetetlen, talán még a Sertésnek is van lelke, az agyam eldobom.

Az ősz elején végül felutazott a fővárosba, mert azt hallotta, hogy Budán van egy exkluzív, diszkrét társkereső cég, országos kiterjedésű, precíz adatbázissal, kitűnő hatékonysági mutatókkal, kifejezetten rá, meg a fajtájára, társadalmi osztályára optimalizálva. Miután mélyrehatóan lekádereztek, és kifizetett előre egy szemérmetlenül magas, próbatétel-jellegűen nagy összeget, leülhetett a puha bőrfotelbe, és elkezdhetette diktálni az íróasztal túlsó oldalán ülő kiskosztümös, kúrható negyvenesnek a keresési paramétereket. Rubrikáról rubrikára rakta össze magának az ideális nőt, aztán a kiskosztümös megnyomta az entert, dőlni kezdtek a találatok, az egész

alagos fotók alapján némileg megszűrte őket, és végül hazavihetett magával egy bemutatkozási jelszót meg egy oldalnyi kiprintelt, csupasz telefonszámot.

Otthon leült az íróasztalához, felkapcsolta az olvasólámpát, leterítette maga elé a papírlapot, töltött magának egy pohár calvadost, és nekikészült a szisztematikus telefonálásnak. Hosszan nézte az első számot. Ez a szám egy olyan nőhöz tartozik, aki mindenben, minden általa belátható paraméter tekintetében megfelel az ő alaposan átgondolt elvárásainak. Egy tuti nő száma. Ott ül a nő a drót végén, várja a hívását, az iroda már értesítette az új érdeklődőről, kapás van, egyeztették a jelszót is. Bepötyögte a számokat a Nokiába. Hüvelykujja a zöld gomb fölött lebegett. Nézte a számot a kijelzőn. Került neki ez a szám vagy ezer dollárba. És azt érezte, hogy valami mégsem stimmel. Ez a szám nem jó. Ez nem az a szám. Nem értette, miért érzi ezt. Aztán elképzelte a beszélgetést. Milyen lenne. Elképzelte részletesen, mondatról mondatra, hogy hogyan zajlik le majd a társalgás. És közben rájött, hogy mi nem stimmel.

Nem volt olyan rubrika, nem volt olyan kérdés, nem volt olyan egyéb-rovat, ahová ő bediktálhatta volna annak a kúrható negyvenesnek, hogy legyen szikra. Legyen szikra. Ő összesen csak ennyit akar. Legyen egy villanás, egy jel, egy click!, egy pillanat, ami egyértelműen jelzi neki, hogy az a nő meg ő, Barták Gábor, ötvenöt éves, szegedi lakos, a Sertés összetartoznak, és képesek arra, hogy kölcsönösen, nagyon és sokáig szeressék egymást. Ő azt a nőt keresi, aki az ő másik fele. És aki azt gondolja, hogy neki meg a Barták az eddig hiányzó másik fele. Jelezze valami, hogy minden adatbázis-kérdésen túl egymás számára ők azok. Ez az, amiért ő bármi pénzt megadna. És éppen ezt nem mondhatta el. Hüvelykujja picit jobbra mozdult, és gondolkodás nélkül megnyomta a piros gombot. Fölhajtotta a calvadost. Aztán kidobta a papírlapot a telefonszámokkal a szemébe, és keresett felszabadultan tovább.

[II. Barták és Anna megismerkedése]

2009 ősze volt, az akkori emlékezetes november napsütéses, gyönyörű, abnormálisan meleg első hete. Barták ekkoriban a Ligetbe járt futni. Munka után átkocogott a régi-új hídon, tett három bejáratos kört a fák közt, a belső földutakon, mert az ízületei már nem bírták a betont, kicsit gimnasztikázott a Nagyréten, aztán hazasétált a Klauzál térre. Egy szerdai délutánon azonban nem volt kedve azonnal hazamenni. Hazafelé jövet lesétált a hídról a bal oldali lépcsőn a játszótérhez, elnézegette a parkour-os gyerekek ugrabugrálását, aztán elindult a sétányon az Árvízi Emlékmű felé, gondolta, megnézi, alkalmas-e futásra a gát talaja. Sok a kutyás faszi arrafelé, ő pedig közismerten félt a kutyáktól, meg szomorúnak is találta ezeket a kutyás em-

bereket, amiért kénytelenek állattartásba menekülni a magány meg a fölöslegesség érzete elől, vesznek egy állatot, hogy legyen nekik is valakijük, akiért élhetnek. Ő a maga részéről büszke volt rá, hogy egy hala sincsen, de unta már a Ligetet. Anna szokott posztján, a Tömörkény oldalában szólította meg Bartákot. *Nem érdekelné önt ez a kis zeneszerszám, uram?*

Nem, Bartákot semmiféle zeneszerszám nem érdekelt. Rajongott ugyan a komolyzenéért, de jelforrásként csakis a Pro-Ject cég csúcskategóriás bakelit lemezjátszóit meg az eldugott és dúsgazdag észak-olasz kisvárosokban kézimunkával készült, egyedi számozású, nemesfa-borítású, high-end csöves erősítőket tartotta elfogadhatónak. Az anyja nagy bánatára pedig a villanycsengőn kívül egyáltalán nem létezett olyan eszköz, amiből ő, azokkal a főzőkolbász méretű ujjjaival elfogadható hangot tudott volna kicsiholni. És egyébként is azonnal megértette, hogy miféle nő az, aki őt csak úgy megszólítja az alkonyati Tisza-parton, hogy eladja neki azt a mocskos kis valamijét. De nem mondta el neki mindezt. Ahogy azt sem, ami pedig a kérdés hallatán frappáns válaszként azonnal az eszébe jutott, hogy hát, kedvesem, engem aztán legfeljebb az oboa. Azonnal a lány kezébe nyomta az első papírpénzt, amire az izzadó keze rátalált a zsebben. Átvette tőle a karimbát. Megvizsgálta, szakértőnek szánt tekintettel. Aztán zsebre vágta. *Igazán gyönyörű munka, kisasszony, bármi pénzt, őőő, megér.* Hosszú szünet. *Hazakísérhetem?*

Barták, Márshoz hasonlóan, valójában nem volt agresszív ember. Ő csak mindig meg akarta érteni, hogy a másik mit miért csinál. Amikor viszont nem értette meg, amikor nem tudott szándékot vagy célt tulajdonítani a másik cselekedetének, akkor azt a tettet, biztos, ami biztos, azonnal agresszióként értelmezte, és így is lépett fel az elkövetőjével szemben. Barták, ahogyan egyébként Márs is, klasszikus idegengyűlölő volt, és korántsem mindig rossz indulatú, de kiiktathatatlan megértési igyekezete miatt, alapjáraton mindenkit idegennek tartott. Ebben az esetben Annát nem értette. Mivel nem hihette, hogy a lány tényleg csak a sansuláját akarná eladni, más szándékokat kezdett keresni az ajánlat mögött. Ugyanakkor látnia kellett, hogy a vásárlás után Anna számára végérvényesen lezárult a történet, máris menne haza. Zavarba jött. Az ejtette zavarba, hogy bár most sem érti a másikat, ezúttal mégsem képes arra, hogy a másik cselekedetét agresszióként interpretálja. Miért nem képes ő most is erre. Azt érezte, hogy bár nem érti ezt a lányt, szinte biztos benne, hogy a tette nem agresszív, sőt, hogy ez a lány valami nagyon kedveset és jót tesz vele. Váratlanul kizuhant a saját jól bejáratott és hatékony értelmezési keretei közül. Nagyot nyekkent az illatos, puha, életszerű talajon. Aztán hirtelen rájött, hogy épp ez a nyekkenés az a szikra, villanás, jel, click! és pillanat, amire olyan régóta vár. *Hazakísérhetem? Kisasszony. Kérem.*

Anna akkor már majd egy éve Foghornnal járt. Biztos és szilárd alapokon állt a kapcsolatuk. Kölcsönösen megkönnyítették egymás számára az alapvető fiziológiai szükségletekhez meg a szeretethez és a tisztelethez való hozzáférést. Ezen felül Anna megkapta Robottól azokat a biztonsági viszonyokat és önmegvalósítási lehető-

ségeket, amelyeket addigi életében hiányolnia kellett. Robot számára pedig, bár soha be nem ismerte volna, de a későbbiekben történtek, bármennyire is igyekezett titkolni, teljes világossággal elárulták, Anna maga volt az önmegvalósítás és a biztonság. Anna tehát, azt hiszem, végeredményben nem volt szerelmes Robotba, Robot viszont, és ebben teljesen bizonyos vagyok, igen. Foghorn egyszer, nagyon részegen, azt mondta nekem, hogy a lány hangja olyan neki, mintha méregdrága, puha gyémántok simogatnák a szívét. Másnap, persze, letagadta, de én megjegyeztem magamnak ezt a tömör, zavaros ömlengést.

Deni, hogy teljesen érthető legyen: ha úgy hozza a sors, Anna szerintem bármikor, gondolkodás nélkül, örömmel feláldozta volna magát Robotért. És hát, mint tudjuk, nincsen, nem létezik nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja az ő felebarátjáért. Ebben a tekintetben tehát teljesen mindegy, hogy szerelmes volt-e Robotba, vagy sem. Nem vitatom, hogy a lány a férfit saját magánál sokkal jobban szerette. Az is kétségtelen azonban, hogy Anna saját magát nem szerette valami nagyon. Viszonya önmagához kifejezetten hűvösnek volt mondható. Robothoz sokkal erősebben és melegebben viszonyult, mint saját magához, így aztán ez, hogy úgy mondjam, nem volt tőle túl nagy kunszt.

A konkrét esetről pedig mindenek következtében az volt a véleménye, gondolom, hogy ha már ez a nagydarab, kövér, erős, szomorú, nyilvánvalóan gazdag ember haza akarja őt kísérni, hát tegye. Rosszat biztosan nem akar, ezt látta a szemén, az pedig, amit nem kevésbé nyilvánvalóan akar, hát, az vagy jó lesz, vagy nem, de pénzt, esetleges egyéb hasznokat bizonyosan hoz majd a konyhára. Segít neki, a Robotnak, talán még a többieknek is. Végre kifejezheti a háláját nekik.

Elindultak hát az Árvízi Emlékmű felé. Lassan beesteledett. Szótlanok voltak. Tulajdonképpen semmiféle mondanivalójuk nem volt egymás számára.